

Fakîrin Paraya İhtiyacı Varsa Fıtır Sadakası Para ile Edâ Edilir mi?

Allâme Şeyh Muhammed b. Sâlih el-'Useymîn rahimehullah'a soruldu:

Soru: Şimdiki fakîrlerin çoğu, fıtır sadakasının yiyecek yerine para olarak verilmesinin kendileri açısından daha çok tercîh edilen bir şey olduğunu, zira para olarak verilmesinin faydalı olacağını söylüyorlar. Buna göre fıtır sadakasının para olarak verilmesi câiz midir?

Cevap: Biz, fıtır sadakasının para olarak verilmesinin hiçbir durumda câiz olmadığı ve yiyecek olarak verileceğini söylüyoruz. Fakîr dilerse bu yiyeceği satıp parasından istifâde edebilir. Ancak fitreyi verecek kişinin, bunu yiyecek olarak vermesi gerekmektedir.

Ayrıca bu yiyeceğin, Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında olan yiyecek çeşitlerinden birisi olması ile, bu zamanda mevcûd olan yiyecek çeşitlerinden birisi olması arasında bir fark yoktur. Hatta şu zamanda pirinç buğdaydan daha faydalı olabilir. Pirinci öğütmeye, yoğurmaya gerek yoktur.

Maksad fakîrlerin (onu yiyerek) faydalanmasıdır.

Sahîh-i Buhârî'de sâbit olduğu üzere Ebû Sa'îd el-Hudrî şöyle demektedir: «Bizler Rasûlullah sallallahu aleyhi ve sellem zamanında fıtır sadakasını yiyecek maddelerinden bir sa' olarak veriyorduk. O gün için yiyeceğimiz hurma, arpa, kuru üzüm ve akıt idi.» İnsanın fıtır sadakasını yiyecek maddesi olarak verirken, fakîrler için en faydalı olanı seçmesi gerekir. Bu da her zamana göre değişen bir şeydir.

Fıtır sadakasının para, giyecek veya ev eşyâsı ya da aley edevât türünden şeyler ile verilmesi geçerli değildir. Kişinin üzerindeki sorumluluğu da kaldırmaz. Zira Nebî sallallahu aleyhi ve sellem şöyle buyurmuştur: «Kim bizim yolumuz üzere olmayan bir amel ile amel ederse, bu ondan kabûl edilmeyecektir.» [Müslim (1718)]

[Fetâvâ fî Ahkâmî'z-Zekât (277-278)]